

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Praeceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

**Henricus, de Sancto Ignatio
Leodii, 1709**

Caput XXIX. Errores vitandi circa cultum Sanctorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](#)

dendum quod petit. Si enim Deus bene dicitur ob divisa voci Iosue; quidni & Dei Filius voci sue Matris orantis?

232 Ad 3^{am}. respondeo, epithera ista à Catholicis non tribui Mariae, eo sensu quo tribuuntur Deo: nullus enim Catholicus ipsam agnoscat primum principium vitæ nostræ, supremum & independens fundamentum vitæ nostræ, &c. solum ergo ipsi tribuuntur, hoc sensu, quod sit principium morale; cuius meritum ac precibus spiritualiter vivimus, & speramus vitam æternam.

Ad 4^{am}. respondeo, titulum Reginæ cœli & terra à Catholicis non tribui Maria ut Dea, sed ut Mater Dei: si enim Augusta gaudet titulis Augusti, & feminæ maritorum titulis decorantur, quidni Mater Dei titulis decoreretur Filii, licet alio & alio sensu?

233 Objiciunt 6°. Mardochæus noluit adorare Aman, ne honorem Dei transferret ad hominem, ut dicitur Esther 3.

Respondeo cum S. Thoma q. 84. a. 1. ad 1. quod alia veneratione veneramur Deum, quod pertinet ad latrarium; & alia veneratione quædam excellencies creaturarum, quod pertinet ad duliam. Et quia ea quæ exteriorum aguntur, signa sunt interioris reverentia: quedam exteriora ad reverentiam peritentia exhibentur excellentibus creaturis, inter qua max:imum est adoratio: sed aliquid est quod solum Deo exhibetur, scilicet sacrificium. Unde Augustinus dicit in l. 10. de Civit. Dei c. 4.... Quis sacrificandum censuit, nisi ei, quem Deum aut scivit, aut putavit, aut fixit? Secundum reverentiam ergo quæ creature excellenti debetur, Nathan adoravit David; secundum autem reverentiam, que debetur Deo, Mardochæus noluit adorare Aman, timens ne honorem Dei transferret ad hominem.... Et similiter secundum reverentiam debitam creatura excellenti, Abraham adoravit Angelos, & etiam Iosue, ut legitur Iosue 5. Quamvis possit intelligi, quod adoraverim adoratione latraria Deum, qui in persona Angeli apparebat, & loquebatur. Secundum autem reverentiam quæ debetur Deo, prohibitus est Joannes adorare Angelum Apoc. ult. Tum ad offendendum dignitatem hominis, quam adoptius est per Christum, ut Angelis aquetur; unde ibi subditur: „Conservus tuus sum, & fratum tuorum.“ Tum etiam ad excludendum idololatria occasionem; unde subditur: „Deum adora.“

CAPUT XXIX.

Errores viandi circa cultum Sanctorum.

234 Primus est persuasio vana, quod quisquis honorat talen vel talen Sanctum, vel quicunque sunt de tali vel tali Confraternitate, damnari non possint, nec sine Confessione mori. Contra hunc errorem Concilium Provinciale Cameracense anni 1565. tit. de Sanctis cap. 6. sic habet: Doceatur populus, preces quidem Sanctorum admodum niles esse ad

impetranda dona, non modo corporalia & temporalia, sed etiam spiritualia & eterna; sed abominandam esse eorum vanitatem, ac superstitionem, qui cerio fibi pollicentur, non ex hac vita migraturos sine paenitentia & Sacramenis, qui hunc illumine ex divis coluerunt, &c. Potius audienda est Veritas, quæ dicit: Si vis ad vitam ingredi, serva mandata, Sanctorum ergo cultus, piarum quoque Confraternitatum usus, sine dubio utilis est, & commendandus, sed ut Sanctorum ac Deipara imprimis Virginis precibus ac meritis gratias obtingamus necessarias, specialiaque auxilia ad servanda mandata, consequendamque eorum observatione vitam æternam. Quam si nobis promittamus perseverando in præparatione mandatorum, sub spe quod sine penitentia & Sacramentis non moriemur, pessima est ista præsumptio de misericordia Dei. Contra quam vide quæ dixi agendo de peccatis spes oppositum.

Secundus error est, dum supersticiose aliqui miscentur in cultu Sanctorum, sive consistentia in certo quodam candelarum numero, vel forma, sive in superstitiosa precum quarundam recitatione, &c. Qua de re plurima ubi de superstitione.

Tertius error est illorum, qui Sanctos sic colunt, invocantque, quasi per seipso largiri poscent ea quæ petimus. Ad cavendum errorum istum, Catechismus Romanus p. 4. agens de orat. §. quis orandus, sic monet fideles: Non eodem modo Deum & Sanctos imploramus. Nam precamur Deum, ut ipso vel bona det, vel liberet a malis; a Sanctis autem, quia gratiosi sunt apud Deum, petimus, ut nostri patrociniū suscipiant, ut nobis a Deo impetrant ea quorum indigemus. Hinc duas adhibemus precandi formulas, modo differentes. Ad Deum enim propriè dicimus: miserere nobis: audite nos. Ad Sanctum: ora pro nobis. Quamquam etiam licet alia quædam ratione petere a Sanctis ipsis, ut nostri misereantur: sunt enim maximè misericordes. Itaque possumus precari eos, ut conditione nostræ miseriè permoti, suā nos apud Deum gratiā ac deprecatione juvent.

Quartus error est illorum, qui sic recurunt ad Sanctos, ut ea quæ petunt, simul non petant in nomine Christi. Vult enim Dei Filius orationem nostram ad Patrem suo nomine pervenire (air Catechismus Romanus ibidem c. 8. n. 6.) quæ ejus merito, & gratiæ deprecatoris id pondus offequitur, ut a celesti Pare audiatur. Est enim ejus illa vox apud Joannem c. 16. Amen, amen dico vobis, siquid petieritis Patrem in nomine meo, dabie vobis. Usque modo non petitis quidquam in nomine meo: Petite, & accipietis.... Et iterum.... Quodcumque petieritis Patrem in nomine meo, hoc faciam. Unde Ecclesia publicas orationes suas concludere solet, per Christum Dominum nostrum. Itaque semper implorate debemus Christum ut primarium Mediatorem nostrum,

si non ore, saltem corde, per merita ipsius
exspectando bona quæ petimus, conformiter
Tridentino sess. 25. in decreto de invocatio-
ne Sanctorum, ubi docet, *bonum & utile esse*
Sanctos suppliciter invocare, & ad beneficia im-
petranda a Deo per Emissionem Jesum Christum
Dominum nostrum, qui solus noster Redemptor
& Salvator est, ad eorum orationes, open, au-
xiliumque configere. Enimvero nihil voluit nos
Deus habere, in ordine gratiae, nisi per Chri-
stum, nec ipsi Sancti accessum habent ad
Deum, nisi per ipsum. *Elegit nos in ipso*, ait
Apostolus Ephel. 1. & ipse met Christus Joan.
14. *Nemo venit ad Patrem, nisi per me.*

238 Quintus error est illorum, qui tam rudes
sunt, ut nisi vocaliter Sanctos invocent, sibi
non videantur sufficienter invocare, quasi au-
ribus corporeis Sancti cognoscere debant in-
vocationem nostram, alias non cognituri; cum
tamen in superioribus ostensum sit necesse non
esse, ut Sancti per se immediatè preces no-
stras cognoscant; sed satis esse quod eas cog-
noscant manifestante Deo, qui videt abscondita
cordis nostri: unde & scriptum est, *Do-*
mine ante te omne desiderium meum, & gemitu-
mus mens à te non est absconditus.

C A P U T XXX.

Sacrarum Reliquiarum honor primo Decalogi
præcepto non prohibetur.

239 **S**equitur ex dictis cap. 27. Si enim Sancti
sunt honorandi, consequenter honoranda
sunt corpora ipsorum, quæ viva membra fue-
runt Christi, ut Tridentinum sess. 25. definit
dicens: *Sanctorum Martyrum, & aliorum cum*
Christo viventium sancta corpora, quæ viva mem-
bra fuerunt Christi, & templum Spiritus sancti, ab ipso ad aeternam vitam feceranda & glo-
rificanda, à fidelibus veneranda esse; per qua
multa beneficia à Deo hominibus praestantur:
ita ut contrarium affirmantes, damnet, ut-
pote Novatores, toti Antiquitat contradicen-
tes. Quod enim facimus, præcipui Patres fe-
cerunt, faciendumque docuerunt, teste ipso
met Daillæo, celebri apud Calvinistas Mini-
stro, in libro scripto contra Traditionem La-
tinorum, ubi candidè fatur, sanctos Basilium,
Ambrosium, Hieronymum, Chrysostomum,
Gregorium Nazianzenum id fecisse ac docui-
se, ita ut ipsos propteræ Reliquarios vocet.
Sed ipsum, ceterosque hereticos confundit
Deus, per miracula quæ ad sepulchra Mar-
tyrum, aliorumque Sanctorum quotidie per-
petrat, etiam mortuos ad vitam revocando,
prout olim ad vitam revocavit cadaver illa-
tum in sepulchrum Elisei; tactis quippe ossi-
bus ipsius statim revixit. 4. Reg. 13. Unde Eccl. 48. *Mortuum prophetavit corpus ejus. In*
vita sua fecit monstra, & in morte mirabilia
operatus est. Quæ profectò miracula probant
honorem Sanctorum Reliquiis debitum, cum
eas Deus miraculis honoret. Miracula vero ad

Tom. II.

Sanctorum Reliquias patrata se vidisse testan-
tur Ambrosius in exhortatione ad virginit. c.
1. & 2. & epist. 22. Necnon Augustinus l. 9.
Confess. c. 7. l. 22. de Civit. Dei c. 8. & serm.
92. de diversi, ubi de Reliquiis S. Stephani: *Exi-*
guus (inquit) pulvis tantum populum congrega-
vit; cinctus latet, beneficia patient. Cogitate cha-
rissimi, que nobis Deus servet in regio[n]e vita
orum, qui iusta præstat de pulvere mortuorum;
Nec honor iste divino præjudicat honori: 240
quia, ut D. Hieronymus ait l. contra Vigila-
tum, qui sacrum Reliquiatum honorem
primus impugnavit: *Honoramus Reliquias Marti-*
rum, ut eum, cuius sunt Martyres, adores.
Honoramus servos, ut honor servorum redun-
det ad Dominum, qui ait: "Qui vos suscipit, me suscipit. Et, quod uni ex minimis meis feci,
mili fecisti."

C A P U T XXXI.

Vix ac veneratio sacrarum imaginum eidem
præcepto non contrariatur.

241 **S**Acras imagines Christi, Deiparae Virginis,
& Sanctorum in caelo regnantium, vene-
randas esse, nec id primo præcepto vetitum
esse, ex verbo Dei non scripto, seu Tradicio-
ne habemus, per Canalem SS. Patrum, &
Conciliorum, Concilii scilicet Nicæni II. &
Tridentini sess. 25. Enimvero ille ipse, qui
Exodi 10. dixit: *Non facies tibi sculptile, &*
neque omnem similiudinem, que est in caelo de-
siper, & que in terra deorsum, nec eorum quæ
sunt in aquis sub terra, non adorabis ea neque
coles, tamquam utique dii sint, uti Gentiles
putabant: illæ ipse (inquit) Exodi c. 25.
dixit: *Duos quoque Cherubim aureos, & pro-*
ductiles facies. Et n. 21. Fac serpentinæ anemæ,
& pone eum pro signo. Et Salomon 3. Reg. 6.
Fecit in oraculo duos Cherubim, de lignis oli-
varum... & omnes parietes templi per circui-
tum sculpti variis calaturis, & torno, & fe-
cit in eis Cherubim & palmas, & picturas
variæ, quasi prominentes de pariete & egre-
dentes. Sed quia sculptilia ista & similitudi-
nes non fecit ut adorarentur, tamquam dii,
contra primum præceptum non fecit.

Unde Gregorius Magnus l. 7. epist. 54. ad 242
Secundinum inclusum, qui ab ipso Christi
imaginem postulaverat: *Valde (inquit) nobis*
postulatio tua placuit: quia illum toto corde,
totâ intentione queris, cuius imaginem præ ocu-
lis haberi desideras, ut te visu corporalis quo-
tidiana reddat exercitatum, ut dum picturam
illius vides, ad illum animo inardescas, cuius
imaginem videre desideras.... Scio quidem quod
imaginem Salvatoris nostri non ideo petis, ut
quaesumus Deum colas, sed ob recordationem Filii
Dei, in ejus amore recalescas, cuius imaginem
videre desideras. Et nos quidem non quæsi ante
divinitatem, ante illam profernimus, sed il-
lum adoramus, quem per imaginem, aut na-
tum, aut passum, sed & in Throno sedentem re-

f